

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นาวาตรี สุธรรม ระหงส์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะเป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไขเพิ่มเติม ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังต่อไปนี้ เพิ่มเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสจากสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เป็นสิบแปดปีบริบูรณ์ (มาตรา ๑๔๔๘)

๒.๒ เหตุผล

โดยที่การกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสยังไม่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ประเทศไทยเข้าเป็นรัฐภาคี สมควรกำหนดเพิ่มอายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางวตรี สุธรรม ระหงส์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

โดยที่การกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสยังไม่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ประเทศไทยเข้าเป็นรัฐภาคี สมควรกำหนดเพิ่มอายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสจากสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เป็นสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนนั้นได้ (ร่างมาตรา ๓)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

- ๒.๑ กระทรวงมหาดไทย
- ๒.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์
- ๒.๓ กระทรวงศึกษาธิการ
- ๒.๔ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- ๒.๕ สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๒.๖ สำนักงานอัยการสูงสุด
- ๒.๗ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ
- ๒.๘ ประชาชนทั่วไป

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการสมรส โดยกำหนดให้สมรสได้เมื่อชายและหญิงมีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนเกณฑ์อายุขั้นต่ำนั้นได้ (ร่างมาตรา ๓)

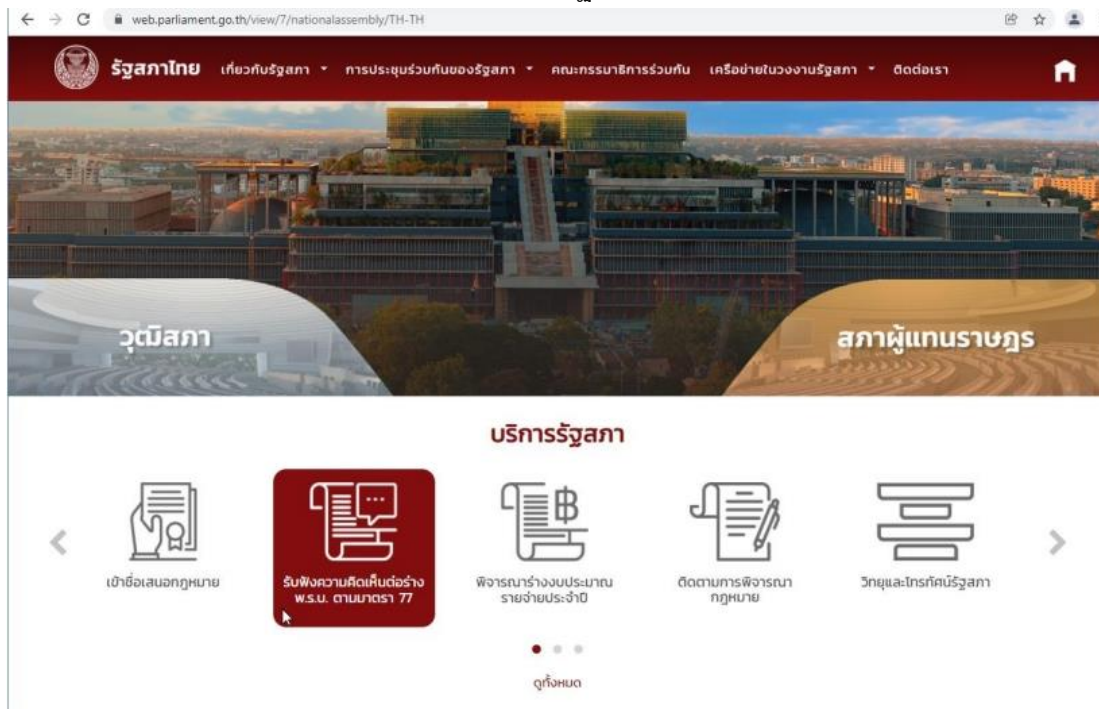
๓.๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รวมระยะเวลา จำนวน ๓๔ วัน

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ.
ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ

ค้นหา

หน้าแรก ร่างพระราชบัญญัติ รายงานผลการรับฟัง เกี่ยวกับเรา ติดต่อเรา

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
นาวาตรี สุธรรม ระหงส์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

รับฟังตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2566 ถึงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

สถานะ: **ปิดรับความคิดเห็น** ขณะนี้มีผู้แสดงความเห็นแล้ว 1 คน

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...
ประเภทร่าง เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่เป็นร่างการเงิน
เสนอโดย นาวาตรี สุธรรม ระหงส์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ

๑. กระทรวงมหาดไทย
๒. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๓. กระทรวงศึกษาธิการ
๔. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
๕. สำนักงานศาลยุติธรรม
๖. สำนักงานอัยการสูงสุด
๗. คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th
มีการแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ ราย ซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป โดยประกอบอาชีพ
นักเรียน นักศึกษา

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

มีการแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ ราย คือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานศาลยุติธรรม

๕.๒ ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจาก
การส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการสมรส โดยกำหนดให้สมรสได้เมื่อชายและหญิงมีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนเกณฑ์อายุขั้นต่ำนั้นได้ (ร่างมาตรา ๓)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ คน เห็นด้วยกับประเด็นคำถามนี้ และควรปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และเป็นการป้องกันการใช้ประโยชน์จากเด็กในทางที่ไม่เหมาะสม <i>(เว็บไซต์)</i></p> <p>เห็นด้วย เนื่องจากปัจจุบันประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสยังไม่เหมาะสมเป็นไปตามหลักสากล ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ประเทศไทยเข้าเป็นรัฐภาคี <i>(กระทรวงศึกษาธิการ)</i></p> <p>เห็นด้วย กับการเพิ่มเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสจากสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ เป็นสิบแปดปีบริบูรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ที่บัญญัติให้ “เด็ก” หมายถึง บุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น ตามที่ประเทศไทยได้ลงนามภาคยาวัติรับรอง เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ นั้น หมายความว่า รัฐบาลมีพันธะผูกพันที่จะดำเนินการให้เด็ก ๆ ในประเทศให้ได้รับสิทธิเท่าเทียมตามอนุสัญญา <i>(กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</i></p> <p>เห็นด้วย กับการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการสมรส โดยกำหนดให้สมรสได้เมื่อชายและหญิงมีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในกรณีที่มีเหตุอันสมควร ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสมรสก่อนเกณฑ์อายุขั้นต่ำนั้นได้ เพราะการสมรสตามกฎหมายเป็นเหตุให้ผู้เยาว์บรรลุนิติภาวะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์</p>	<p>ไม่เห็นด้วย เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่าเกณฑ์อายุในการสมรสเป็นเหตุให้เกิดสภาพปัญหาในทางปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญ ประกอบกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เพียงแต่กำหนดคำนิยามของคำว่า “เด็ก” แต่ไม่ได้กำหนดเกณฑ์อายุในการสมรสว่าต้องมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์แต่อย่างใด <i>(สำนักงานศาลยุติธรรม)</i></p>

มาตรา ๒๐ จึงควรกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการสมรสเป็นอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๑ ซึ่งกำหนดว่า เด็กหมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น (สำนักงานอัยการสูงสุด)	
--	--

๒. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

๑. การกำหนดเกณฑ์อายุในการสมรส ควรพิจารณาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องสภาพสังคมและจารีตประเพณีของแต่ละรัฐ ซึ่งการกำหนดเกณฑ์อายุสิบเจ็ดปีบริบูรณ์ตามกฎหมายปัจจุบันไม่ปรากฏว่าไม่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับสภาพสังคมและจารีตประเพณีของประเทศไทยอย่างไร (สำนักงานศาลยุติธรรม)

๒. ควรเพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยกำหนดให้การสมรสที่กระทำโดยชอบด้วยมาตรา ๑๔๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ไม่เสียไปเพราะเหตุที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับ (สำนักงานอัยการสูงสุด)

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

โดยที่การกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรสยังไม่เหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานสากล ซึ่งไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ประเทศไทยเข้าเป็นรัฐภาคี สมควรกำหนดเพิ่มอายุขั้นต่ำในการอนุญาตให้สมรส จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ต้องเป็นตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิเป็นการส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงพอที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตามร่างกฎหมายฉบับนี้ เป็นการกำหนดเกณฑ์อายุของหญิงและชาย จะทำการสมรสได้ต่อเมื่ออายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ จะเป็นการป้องกันไม่ให้ชายหญิงทำการสมรส ในขณะที่มีอายุน้อยเกินไปซึ่งจะเป็นอีกสาเหตุหนึ่งของการหย่าร้างมากกว่าคู่สมรสที่ทำการสมรสเมื่อถึงวัยอันสมควร อย่างไรก็ตาม หากศาลเห็นควรอนุญาตให้ชายหญิงสมรสก่อนครบอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ เนื่องจากมีเหตุอันสมควรก็เป็นดุลพินิจของศาลที่จะพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยศาลจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ยื่นคำร้องขอความมั่นคงของการสมรส เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาหย่าร้างกันได้ง่าย

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีความสอดคล้อง ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น ดังนี้

- ๑) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ๒) ประมวลกฎหมายอาญา
- ๓) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
- ๔) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- ๕) อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. ๑๙๕๔

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้อาจส่งผลกระทบต่อชายหญิงอายุยังไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์ แต่มีความพร้อมและความประสงค์จะทำการสมรส เพื่อให้ได้รับสิทธิคุ้มครองตามกฎหมาย เสียสิทธิทางกฎหมาย บางประการ

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

มี ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

- ไม่มี
- โทษทางอาญา
- โทษทางปกครอง
- โทษปรับเป็นพินัย
- โทษอุกกรรม

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

The screenshot shows the website for the public hearing of a draft bill under Section 77 of the Constitution. The header includes the text "การรับฟังความคิดเห็นต่อร่าง พ.ร.บ. ตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" and a search bar. The main content area features the title "ร่างพระราชบัญญัติที่เปิดรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญ" and a background image of the Thai Parliament building. The footer contains the text "รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น".

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร